

Nr 917

Av herr **Möller m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 100, med förslag till förordning om mervärdeskatt, m. m.

(Lika lydande med motion nr 1179 i Andra kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 100 föreslås bland annat att tjänst avseende automatisk databehandling skall vara skattepliktig.

När sparbankerna valt att skapa ett för dem gemensamt organ för denna typ av verksamhet, framstår detta som en naturlig och företagsekonomiskt motiverad konsekvens av det svenska sparbanksväsendets uppbyggnad. Ett samgående mellan sparbankerna möjliggör i en rad fall en bättre lösning av organisatoriska problem än om sparbankerna hade att var för sig, med anlitande av sina egna resurser, finna lösningarna på sådana problem. Storleken av de kapitalinvesteringar, som numera är förenade med ett rationellt bedrivande av bankverksamheten och som kan förutses vara i växande, innebär för övrigt att ett samgående mellan sparbankerna många gånger utgör deras enda möjlighet att anpassa sin verksamhet efter moderna tekniska och ekonomiska förutsättningar. Sparbankslagen möjliggör även sådant samarbete därigenom att jämlikt 32 § tredje stycket "— — — må sparbank använda ett belopp, motsvarande högst en tiondel av sparbankens fonder, till förvärv av andel i sådan ekonomisk förening eller aktie i sådant aktiebolag, som med Konungens godkännande skall vara verksamt såsom en sammanslutning av svenska sparbanker för tillgodoseende av gemensamma intressen — — —".

Databehandlingsverksamheten har inom svenskt sparbanksväsende centraliserats till ett särskilt, för samtliga sparbanker gemensamt aktiebolag, Sparbankernas datacentraler AB (Spadab), som i dag är verksamt med fyra filialer och har en årsomsättning på cirka 14 miljoner kronor.

Det framstår som mycket angeläget att förutsättningarna för sparbankernas samarbete inte försämras till följd av lagstiftningens utformning. Ett realiserande av propositionens förslag skulle emellertid leda till en sådan försämring för sparbankernas del både i förhållande till nuläget och till vad som gäller för konkurrerande kreditinstitut. I den mån Spadabs försäljning till sparbankerna av datatjänster betraktas som en skattepliktig yrkesmässig försäljning, kommer det i Spadab framkomna mervärdet att tas till beskattning och därmed belasta det pris sparbankerna har att erlagga. För en tillräckligt stor bankenhet blir det därmed

lönsamt att skapa egna dataavdelningar inom banken. På detta sätt undgås mervärdeskatt på dessa tjänster. En sådan lösning är utesluten för den helt övervägande delen av sparbanker, medan den är möjlig för affärsbankerna och postbanken. Sparbankerna kommer härigenom att drabbas av en merkostnad, som återverkar på deras konkurrensförutsättningar. Storleken av denna merkostnad bör inte underskattas. Det kan förutses att det inledda samarbetet på maskinområdet kommer att svälla ut på sådant sätt att det mervärde som framkommer blir betydande.

Det framstår då som praktiskt och principiellt otillfredsställande att möjligheten att välja en rationell organisation av verksamheten skall försvåras av skattelagstiftningen. Ett sätt att undgå en sådan konsekvens av propositionens förslag är att föreskriva att skattskyldighet icke skall åvila ekonomisk förening eller aktiebolag som avses i 32 § tredje stycket sparbankslagen. Eftersom Kungl. Maj:t har att godkänna sådan sammanlutning kan något "missbruk" inte tänkas uppkomma. I propositionen nr 186 år 1963, vilken behandlade sparbankernas möjligheter att inneha aktier i eller lämna tillskott till Spadab, konstaterade departementschefen att "ett tillskott till det i rationaliseringssyfte såsom centralorganisation tillskapade datamaskinbolaget är i sak jämförbart med investering i kontorsmateriel".

Spadabs särart i förhållande till i egentlig mening kommersiellt verk samma företag framträder klart däri att de i huvudsak betjänar sparbankerna och utgör alternativ till en till de enskilda sparbankerna förlagd verksamhet. I de fall då Spadab gör tjänster direkt åt sparbankernas kunder, bör dessa tjänster i vanlig ordning bli skattepliktiga. Någon svårighet att särskilja dem föreligger enligt uppgift icke.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta, att i förordningen om mervärdeskatt intas en bestämmelse, varigenom sådana ekonomiska föreningar och aktiebolag, som avses i 32 § tredje stycket sparbankslagen, undantas från skattskyldighet.

Stockholm den 23 april 1968

Yngve Möller (s)

Helge Karlsson (s)

Rune Hedlund (s)

Nils Ståhle (s)